Brussel, 12 oktober 2004
121004_Aanbeveling_aangepaste_tewerkstelling

Sterk door overleg

SERV Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

Aanbeveling

De uitdagingen voor de sector aangepaste tewerkstelling

Inhoud

Inhoud **2**

1. Situering aanbeveling **3**

2. Samenvatting **4**

3. De uitdagingen voor de sector "aangepaste tewerkstelling" **4**

3.1. De veranderende maatschappelijke en bestuurlijke context 5

3.1.1 Evenredige arbeidsparticipatie van personen met een arbeidshandicap 5

3.1.2 Bestuurlijke veranderingen 6

3.2. De rol van de aangepaste tewerkstelling 7

4. Aandachtspunten **7**

4.1. Dringende aandachtspunten 8

4.1.1 Het beleidsdomein EWT en het Subsidieagentschap 8

4.1.2 Experiment supported employment 9

4.2. Korte termijnaandachtspunten 9

4.2.1 Erkenning van de sociale werkplaatsen 9

4.2.2 Toeleiding naar aangepaste tewerkstelling 10

4.3. Ronde tafeloverleg 11

4.3.1 Erkenning van de sociale werkplaatsen 11

4.3.2 Subsidiëring 11

4.3.3 Platform voor overleg 12

4.3.4 Doelgroepafbakening 13

1. Situering aanbeveling

De sector van de aangepaste tewerkstelling, omvattende de beschutte werkplaatsen en de sociale werkplaatsen, bevindt zich momenteel in een economisch, maatschappelijk en bestuurlijk veranderende omgeving. Niet enkel krijgt de sector aangepaste tewerkstelling een duidelijke rol toegewezen in het ontluikende verhaal van evenredige arbeidsdeelname van personen met een arbeidshandicap. Beter Bestuurlijk Beleid zorgt er daarenboven voor dat de sector ook op bestuurlijk vlak wordt geconfronteerd met niet-geringe veranderingen. Deze veranderingen hebben tot gevolg dat zowel de sector als de beleidsverantwoordelijken geconfronteerd worden met enkele openstaande vragen die op korte termijn een invulling vereisen.

Bij aanvang van deze legislatuur wil de raad bijzondere aandacht vragen voor deze hangende materies. Zoals uit het Vlaams regeerakkoord immers blijkt, zal de sector aangepaste tewerkstelling ook in de volgende jaren een belangrijke taak op zich nemen. Het regeerakkoord bevat volgende passage over de aangepaste tewerkstelling: “we geven de sociale economie, in het bijzonder de beschutte en sociale werkplaatsen, een volwaardige rol. De sociale economie komt immers tegemoet aan behoeften die niet worden ingevuld en creëert werk voor kansengroepen. Prioriteit blijft integratie in het normale economische circuit.” Omdat de sector aangepaste tewerkstelling deze rol volwaardig zou kunnen vervullen is het voor de raad dan ook van belang dat de hangende materies op korte termijn een passend antwoord krijgen.

De raad is zich er verder van bewust dat er naast de urgente zaken die de werking op korte termijn kunnen bemoeilijken, nog thema’s betreffende het functioneren en de rol van de sector aangepaste tewerkstelling, ter discussie voorliggen. Deze maken echter geen deel uit van deze aanbeveling.

Tot tevredenheid van de raad wordt nu eindelijk werk gemaakt van een geïntegreerd beleid voor de aangepaste tewerkstelling. Dit sluit namelijk aan op de afspraken in het eerste Vlaamse werkgelegenheidsakkoord van 17 maart 1993 tussen de Vlaamse regering en de Vlaamse sociale partners in het Vlaams Economisch en Sociaal Overlegcomité. Op 17 maart 1993 werd nl. een ‘protocol m.b.t. de werkgelegenheidsconferentie’ ondertekend dat o.a. bepaalde dat voor begeleide werklozen die niet inschakelbaar zijn in het reguliere circuit een beleidskader dient te worden uitgewerkt voor sociale werkplaatsen, geïntegreerd in het globaal beschut tewerkstellingsbeleid.

Deze aanbeveling wordt aangevat met een schets van de veranderende omgeving waarin de sector aangepaste tewerkstelling zich bevindt. Daarna volgt een summiere beschrijving van de rol van de sector.

De duiding van enkele aandachtspunten betreffende het functioneren van de sector aangepaste tewerkstelling in de vernieuwde maatschappelijke en bestuurlijke omgeving vormt daarna de kern van de aanbeveling.

2. Samenvatting

Een eerste belangrijk hoofdstuk beschrijft summier de veranderende omgeving waarin de sector aangepaste tewerkstelling zich bevindt. Hetzelfde hoofdstuk geeft ook kort weer welke rol de sector speelt.

Het belangrijkste hoofdstuk bevat de eigenlijke aanbeveling en is opgesplitst in drie delen. Een eerste deel stelt dat het beleid dringend op zoek moet gaan naar een oplossing voor de plaats die het Subsidieagentschap zal vervullen in het nieuwe bestuurlijk landschap, en dat op korte termijn moet werk gemaakt worden van het experiment supported employment zoals ook het 'Actieplan 2004 Personen met een arbeidshandicap' vermeldt.

Een aantal thema's die op korte termijn kunnen ingevuld worden, maken het onderwerp uit van een tweede deel. De erkenning van de sociale werkplaatsen en de toeleiding naar de aangepaste tewerkstelling kunnen hier met name genoemd worden.

Het derde deel aanbevelingen bestaat uit aandachtspunten waarvan de raad vindt dat zij – samen met eventueel nog andere thema's – moeten deel uitmaken van diepgaander overleg in een ronde tafel georganiseerd door de bevoegde minister. Het gaat meer bepaald over:

- Erkenning van sociale werkplaatsen;
- Subsidiëring;
- Platform voor overleg;
- Doelgroepafbakening.

3. De uitdagingen voor de sector "aangepaste tewerkstelling"

Teneinde de uitdagingen voor de sector aangepaste tewerkstelling duidelijk te kunnen plaatsen, begint deze aanbeveling met een situering van de veranderende omgeving waarin de sector aangepaste tewerkstelling zich momenteel bevindt. Daarna wordt kort stilgestaan bij de specifieke rol van de sector aangepaste tewerkstelling.

3.1. De veranderende maatschappelijke en bestuurlijke context

3.1.1 Evenredige arbeidsparticipatie van personen met een arbeidshandicap

De Vlaamse regering en de Vlaamse sociale partners hebben op 22 november 2001 met het afsluiten van het Pact van Vilvoorde een duidelijk engagement opgenomen voor een verhoging van de arbeidsdeelname. Het recente regeerakkoord op Vlaams niveau neemt dit engagement over en stelt dat de werkzaamheidsgraad jaarlijks moet stijgen. Specifiek aan het Pact van Vilvoorde is dat in doelstelling 5 de verhoging van de algemene werkzaamheidsgraad wordt gekoppeld aan het wegwerken van de achterstand die kansengroepen momenteel hebben in de deelname aan het arbeidsproces.

In de Gemeenschappelijke platformtekst van 2 december 2003 onderschrijven de Vlaamse regering, de Vlaamse sociale partners en de intermediaire organisaties de doelstelling om te komen tot een evenredige arbeidsdeelname van personen met een arbeidshandicap tegen 2010. Belangrijk is dat personen met een arbeidshandicap hierin worden omschreven als “mensen met een aantasting van hun mentale, psychische, lichamelijke of zintuiglijke mogelijkheden, voor wie het uitzicht op het verwerven en het behouden van een arbeidsplaats en op vooruitgang op die plaats, langdurig en in belangrijke mate beperkt is of bedreigd wordt.” Teneinde het voornemen van evenredige arbeidsdeelname te realiseren benadrukken de ondertekenaars zeven beleids- en actiedomeinen. Betreffende het domein ‘in- en uitstroom’ stelt de Gemeenschappelijk Platformtekst: “de inspanningen inzake tewerkstelling vanuit de beschutte tewerkstelling dienen gestimuleerd te worden en gekaderd te worden in een aanpak van loopbaanontwikkeling, waar mogelijk gericht op doorstroming naar het reguliere circuit”. Het Actieplan 2004, een opsomming van te nemen concrete acties per domein van de Gemeenschappelijke platformtekst van 2 december 2003, bevat betreffende ‘in- en uitstroom’ volgende punten:

- Aanpassen, versoepelen en onderling afstemmen van regelgeving Beschutte Werkplaatsen (BW) en Sociale Werkplaatsen (SWP); stimuleren van mogelijkheden loopbaanontwikkeling en doorstroom naar regulier circuit.
- Inventariseren van goede praktijken van doorstroom BW en SWP naar regulier circuit.
- Aangaan van inspanningsverbintenissen met betrekking tot het stimuleren van doorstroom naar regulier circuit.

3.1.2 Bestuurlijke veranderingen

Gelijktijdig met hun rol in het ontluikende streven naar evenredige arbeidsdeelname van personen met een handicap wordt de sector van de beschutte werkplaatsen geconfronteerd met bestuurlijke veranderingen die een grote invloed (kunnen) hebben op zijn functioneren.

Fundamenteel is de overheveling - in het kader van Beter Bestuurlijk Beleid - van de tewerkstelling van personen met een handicap van het beleidsdomein Welzijn, naar het beleidsdomein Economie, Werkgelegenheid en Toerisme. Hierdoor verlaat de beschutte tewerkstelling het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap (het VFSIPH) en komt het onder één dak te zitten met de tewerkstelling in de sociale werkplaatsen. Vooral voor de sector van de beschutte tewerkstelling heeft deze overstap talrijke gevolgen onder meer op het vlak van de toeleiding, de financiering en de inbreng op beleidsvoorbereidend en beleidsuitvoerend niveau. Zo verliest de sector, door het opdoeken van de ad hoc commissie professionele integratie die bestond in de schoot van het VFSIPH, haar communicatiekanaal met de overheid en haar overlegforum met andere spelers in het veld van de tewerkstelling van personen met een handicap.

De hervorming van het sociaal-economisch streekbeleid kan dan weer een belangrijke invloed hebben op het functioneren van de sociale werkplaatsen. De subregionale tewerkstellingscomités (STC's), die ondermeer een belangrijke rol spelen in de erkenning van de sociale werkplaatsen, worden vervangen door het RESOC en de SERR.

In het kader van Beter Bestuurlijk Beleid werd ook bepaald dat het stelsel van alle niet-strategische adviesorganen (de zogenaamde technische commissies) zou vereenvoudigd worden. Hieronder zou dus ook de Erkenningscommissie (voor sociale werkplaatsen) vallen. De bestaanbaarheid en toegevoegde waarde zou geval per geval bekeken worden. Het kwam de veranderingsmanagers toe om hiertoe de nodige initiatieven te nemen. Aan het einde van de vorige legislatuur dienden de veranderingsmanagers een opsomming te maken van welke technische commissies dienden te blijven bestaan. Het is voorlopig onduidelijk wat hier verder mee gebeurd is.

Tevens maakt de raad melding van het zogeheten Subsidieagentschap Economie en Werkgelegenheid dat opgericht zou worden om financiële steun te verlenen ter versterking en stimulering van de concurrentiepositie van ondernemingen en de tewerkstelling in Vlaanderen. Bepaalde vormen van financiële steun aan personen met een handicap zouden hier ook onder vallen.

Tot slot vormt ook het nieuwe VDAB-decreet een belangrijke bestuurlijke verandering. Het VDAB-decreet bezit namelijk ook enkele nieuwe elementen met betrekking tot tewerkstellingsactiviteiten naar personen met een handicap toe. Zo wijst het decreet volgende taken inzake de integratie van personen met een handicap toe aan de VDAB:

- het toekennen van tegemoetkomingen ter ondersteuning van de inschakeling op de arbeidsmarkt van de ingeschreven erkende personen met een handicap;
- het verzorgen van de trajectbegeleiding, de beroepsoriëntering, de beroepsopleiding en het verlenen van toegang tot de gesubsidieerde tewerkstelling in de beschutte werkplaatsen;
- het erkennen van organisaties die instaan voor het verzorgen van de trajectbegeleiding, de beroepsoriëntering en de beroepsopleiding.

3.2. De rol van de aangepaste tewerkstelling

Het Vlaamse beleid trekt dus duidelijk de kaart van de evenredige arbeidsdeelname van personen met een handicap. Hierbij is maximale tewerkstelling van personen met een arbeidshandicap in het reguliere arbeidscircuit de doelstelling die wordt nagestreefd vanuit de inclusiegedachte. Toch speelt ook de sector van de aangepaste tewerkstelling een belangrijke rol in het streven naar evenredige arbeidsdeelname van personen met een handicap. Zij het dat deze rol steeds specifieker wordt. In de hoger vermelde Gemeenschappelijke platformtekst van 2 december 2003 werd immers gesteld dat “de inspanningen inzake de tewerkstelling vanuit de beschutte tewerkstelling dienen gestimuleerd te worden en gekaderd te worden in een aanpak van loopbaanontwikkeling, waar mogelijk gericht op doorstroming naar het regulier circuit”.

De raad bevestigt de specifieke taak van de sector aangepaste tewerkstelling in het streven naar evenredige arbeidsdeelname van personen met een arbeidshandicap en onderschrijft dat hierbij de idee van loopbaanontwikkeling centraal dient komen te staan. De raad wenst dan ook de nood aan trajectbegeleiding waarin de loopbaanontwikkeling voor de individuele werknemer wordt uitgestippeld, te benadrukken.

4. Aandachtspunten

Terwijl in het vorige hoofdstuk de uitdagingen geschetst werden voor de sector aangepaste tewerkstelling, wil de raad in dit hoofdstuk een overzicht geven van de hangende materies die dienen te worden opgenomen.

Daarbij maakt de raad een onderscheid tussen thema's die wegens hoogdringendheid op zeer korte termijn dienen aangepakt te worden, thema's die op korte termijn kunnen ingevuld worden, en thema's waarbij de raad verder overleg vraagt.

Wat betreft de dringende aandachtspunten gaat het meer bepaald over het Subsidieagentschap en het experiment supported employment.

De korte termijnaandachtspunten betreffen de erkenning van de sociale werkplaatsen en de toeleiding.

Voor het verder overleg meent de raad dat het aangewezen zou zijn dat de bevoegde minister de vertegenwoordigers van alle actoren in het veld op korte termijn samen rond de tafel brengt. Op dit ronde tafeloverleg kunnen ondermeer de in deze nota opgesomde hangende materies doorgenomen worden met de sector en gepolst worden naar gedeelde visies. Bovendien kan er ook ingegaan worden op de manier waarop de sector belangrijke vraagstukken die zich aandienen op middellange termijn het hoofd kan bieden.

4.1. Dringende aandachtspunten

De twee onderstaande punten zijn van die aard dat hiervoor een dringende oplossing gevraagd wordt.

4.1.1 Het beleidsdomein EWT en het Subsidieagentschap

In het regeerakkoord wordt, betreffende Beter Bestuurlijk Beleid gesteld dat sommige beleidsdomeinen in werking zullen treden op 1 januari 2005 en andere op 1 januari 2006. De raad vraag dan ook welke timing voorzien is voor het beleidsdomein EWT in het algemeen en de opstart van het Subsidieagentschap in het bijzonder. De overheveling van de bevoegdheden mag volgens de raad in geen geval een belemmering vormen voor de continuïteit in de werking van de sector aangepaste tewerkstelling.

Op 3 augustus 2004 verscheen in het Belgisch Staatsblad het 'Besluit van de Vlaamse regering tot oprichting van het Subsidieagentschap voor Economie en Werkgelegenheid'. Tot op heden heeft het Besluit echter nog geen concrete invulling gekregen. De raad verwijst dan ook naar zijn advies over het ontwerp van decreet tot oprichting van de VDAB (SERV-advies 16 februari 2004) waarin zo snel als mogelijk om duidelijkheid werd gevraagd. Kennelijk is het de bedoeling dat het Subsidieagentschap ook zal functioneren voor de subsidiëring van de beschutte en sociale werkplaatsen.

De raad meent daarom dat het van belang is voor de sector dat er op korte termijn duidelijkheid wordt geschapen betreffende de toeleidingsprocedure en de concrete criteria inzake vergunning, erkenning, subsidiëring en controle van de beschutte werkplaatsen en de sociale werkplaatsen in de nieuwe constellatie.

In het advies op het kaderdecreet bestuurlijk beleid stelde de raad vast dat er geen decretale regeling was voorzien voor het raadgevend comité bij de IVA's. De raad vroeg duidelijkheid bij welke IVA's dergelijk raadgevend comité zal worden opgericht alsook een decretale regeling met minimaal de aanduiding van de concrete bevoegdheden, de samenstelling en wijze van aanduiding van een aantal essentiële modaliteiten inzake werking en besluitvorming (SERV-advies 15 mei 2002). De raad vraagt dat in het Besluit tot oprichting van het Subsidieagentschap voor Economie en Werkgelegenheid een raadgevend comité voorzien wordt. Hij is er van overtuigd dat bij elke IVA de relevante en representatieve middenveldorganisaties volwaardig hun rol moeten kunnen spelen en vraagt dan ook op welke manier er in het Subsidieagentschap hieraan tegemoet zal worden gekomen.

4.1.2 Experiment supported employment

In het 'Actieplan 2004 Personen met een arbeidshandicap' is het opstarten van een experiment supported employment opgenomen. In dit experimenteel kader zullen een 30 à 50 personen met een VFSIPH-toelating om te werken in een beschutte werkplaats begeleid worden tijdens hun tewerkstelling in het normaal economisch circuit (NEC). Dit experiment moet kaderen in een geïntegreerde trajectmatige aanpak, van toeleiding tot en met duurzame begeleiding in het NEC. Het aanwenden van de know-how aanwezig in de sector van de aangepaste tewerkstelling, eventueel aangevuld met andere partners die ook over de nodige know-how beschikken, is noodzakelijk voor het slagen van dit experiment. De raad vraagt dat nog dit jaar de nodige stappen worden gezet om te komen tot een experiment supported employment.

4.2. Korte termijnaandachtspunten

4.2.1 Erkenning van de sociale werkplaatsen

Binnen het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap is het de Erkenningscommissie die de minister van advies dient omtrent de erkenning, de hernieuwing, de schorsing of de intrekking van de erkenning van een sociale werkplaats. Bovendien moet de aanvraag tot erkenning, hernieuwing van de erkenning, uitbreiding van de erkenning en wijziging van de activiteiten momenteel op regionaal niveau ter advies voorgelegd worden aan het Subregionaal Tewerkstellingscomité (STC).

Het STC dient te adviseren over de beschikbaarheid van de doelgroepwerknemers, over de eventuele scheeftrekkingen met andere regionale activiteiten en met de commerciële sector, over de spreiding van de sociale werkplaatsen in de subregio en over waarborgen in verband met een goede voltooiing van de geplande werkzaamheden en de begeleidingsopdracht.

Voor de raad is het belangrijk dat bij de hervorming van het sociaal-economisch streekbeleid deze adviesfunctie op regionaal niveau gehandhaafd blijft. Het is daarbij voor de raad aangewezen dat in het vernieuwde regionaal sociaal-economisch streekbeleid de adviesverlening betreffende de individuele dossiers tot het takenpakket van de SERR's behoort en dat het algemene programmatiecijfer voor de regio wordt vastgesteld door het RESOC. Terzake verwijzen de sociale partners naar hun eerder standpunt van 7 juli 2003 in VESOC: "SERR geeft advies over het eventuele concurrentieverstorende karakter van initiatieven ivm sociale economie; RESOC adviseert de programmatie inzake sociale economie."

4.2.2 Toeleiding naar aangepaste tewerkstelling

Beter Bestuurlijk Beleid zal alleszins een wijziging in de toeleiding voor personen met een handicap tot gevolg hebben. Tot op heden gebeurde de toeleiding naar beschutte werkplaatsen binnen de structuren van het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap. Volgens het nieuwe VDAB-decreet zal dit echter een taak worden van de VDAB. De toeleiding naar een sociale werkplaats kon sowieso al enkel gebeuren door de VDAB.

De bestaande systemen van toeleiding voor beschutte en sociale werkplaatsen hebben hun waarde bewezen in het verleden: voor- en nadelen van beide zijn voldoende bekend, en kunnen als uitgangsbasis dienen voor de uitwerking van een nieuw systeem. De vernieuwde toeleiding dient voor de raad dan ook alleszins te gebeuren gebruikmakend van de bestaande deskundigheid terzake. Ter voorbereiding van de overgang van de bevoegdheid rond arbeid en handicap van het Vlaams Fonds naar het beleidsdomein EWT werd er trouwens tussen de twee bevoegde ministers een politiek akkoord gesloten dat in principe een continuering van het gevoerde beleid inhoudt.
Een combinatie van een kwantitatieve selectie (cfr. bepaalde criteria voor tewerkstelling in een sociale werkplaats), aangevuld met een kwalitatieve screening indien nodig (cfr. de huidige multidisciplinaire screening voor tewerkstelling in een beschutte werkplaats of het verslag waaruit de fysieke, psychische of sociale beperkingen en moeilijkheden blijken gecombineerd met de werkloosheidsduur en scholingsgraad in de sociale werkplaatsen), lijkt aangewezen. Een gespecialiseerde toeleiding mag volgens de raad zeker niet leiden tot complexe procedures, lange wachttijden en meer onzekerheid voor de werkzoekende.

Niet alleen de toeleiding is van belang voor de raad maar ook de doorstroming naar het Normaal Economisch Circuit. De raad verwijst in deze dan ook naar de Platformtekst van 2 december 2003 en het bijhorende Actieplan 2004. De administratie werkt momenteel aan de eerste boordtabel die een stand van zaken zal geven wat betreft de uitvoering van het Actieplan 2004, en de raad vraagt dan ook de nodige aandacht voor dit punt.

4.3. Ronde tafeloverleg

Naast deze onderwerpen wil de raad de aandacht vestigen op een aantal andere thema's waarvoor diepgaander overleg vereist is. Zoals eerder gesteld vraagt de raad dat de bevoegde minister hierover een ronde tafel bijeen roept die zich ondermeer over onderstaande punten buigt.

Naast de sector aangepaste tewerkstelling dienen zeker minstens de sociale partners aan tafel te zitten, net als GRIP, VFG en KVG.

4.3.1 Erkenning van de sociale werkplaatsen

De raad wenst duidelijkheid te krijgen betreffende de advisering aan de minister op niveau van het ministerie van de Vlaamse gemeenschap. Momenteel wordt deze taak opgenomen door de erkenningscommissie, waarin onder meer de sociale partners vertegenwoordigd zijn. De raad vraagt dan ook duidelijkheid of en op welke manier de sociale partners zullen betrokken worden bij de opdracht van het Subsidieagentschap, namelijk het uitvoeren door middel van labeling, erkenning, vergunning, subsidie-, krediet – en andere maatregelen van de programma's van sociaal-economische aard die de Vlaamse overheid beslist.

De raad vraagt zich ook af of er in toekomst niet dient te worden nagegaan op welke manier de activiteiten van de beschutte werkplaats kunnen ingebracht worden op het overleg betreffende het sociaal-economisch streekbeleid. Deze vraag kadert in het streven naar geïntegreerd beleid voor de sector aangepaste tewerkstelling.

4.3.2 Subsidiëring

De sociale doelstellingen van de sector aangepaste tewerkstelling kunnen niet alleen gedragen worden vanuit een sterke economische werking: de werkplaatsen hebben ook nood aan een subsidiëring die de meerkosten van de tewerkstelling van doelgroepmedewerkers compenseert.

Deze meerkost dient volgens de raad beschouwd te worden in ruime zin: naast de directe compensatie van het rendementsverlies van de doelgroepmedewerkers vormen ook de benodigde personeelsomkadering (begeleiding op de werkvloer) en de hiermee gepaard gaande werkings- en investeringskosten een meerkost van de tewerkstelling. Deze principes zijn vervat in de huidige regelgeving, maar een subsidiëringsbeleid is echter geen statisch gegeven. Een systematische screening van het subsidiëringsbeleid maakt hiaten ten aanzien van ontwikkelingen in het normaal economisch circuit zichtbaar. Bovendien verschaft een doorlichting elementen die toelaten desgevallend vormen van oneerlijke concurrentie tegen te gaan.

4.3.3 Platform voor overleg

De sector van sociale en beschutte tewerkstelling bevindt zich in een overgangsfase. Beter Bestuurlijk Beleid, in combinatie met het streven naar een verhoging van de werkzaamheidsgraad van personen met een arbeidshandicap, biedt de mogelijkheid om de sector aangepaste tewerkstelling maximaal aan te spreken. Dit betekent dat de sector van de aangepaste tewerkstelling voor een grote uitdaging staat. Het succesvol opnemen van deze rol zal van de sector niet-geringe inspanningen vragen.

Door de onduidelijkheid op het terrein (m.b.t. de Erkenningscommissie sociale werkplaatsen waarbij SST een adviserende stem heeft) en een aantal beleidsbeslissingen (overheveling naar EWT en zo ook het opdoeken van de ad hoc commissie professionele integratie die bestond in de schoot van het VFSIPH die tot doel had afstemming te realiseren inzake de trajectbegeleiding van personen met een arbeidshandicap) is de kans groot dat de sector aangepaste tewerkstelling echter haar communicatiekanaal met de overheid en haar overlegforum met andere spelers in het veld van de tewerkstelling van personen met een handicap, verliest. Het verleden heeft uitgewezen dat dergelijk overleg noodzakelijk is en ook in de toekomst is overleg aangewezen. Zo vereist het huidige streven naar trajectbenadering op het niveau van de individuele persoon met een handicap een overleg tussen de actoren die dit moeten waarmaken. Om daarenboven de aankomende (bestuurlijke) veranderingen het hoofd te kunnen bieden is het noodzakelijk dat de diverse actoren met elkaar en met de overheid in overleg kunnen treden. Bovendien is het zo dat zich ook in de toekomst belangrijke thema's aanbieden die een overleg tussen de actoren noodzakelijk maakt. Voorbeelden van dit laatste zijn onder meer: de afbakening en bewaking van de doelgroep, het op elkaar afstemmen van de regelgeving van de sociale en de beschutte werkplaatsen, het streven naar loopbaanontwikkeling en de bijhorende trajectbegeleiding. De raad wil dan ook dat de vraag naar het creëren van een structureel overlegforum waarop de sector in overleg kan treden, wordt opgenomen in het ronde tafeloverleg.

4.3.4 Doelgroepafbakening

Tot op heden is de doelgroep van sociale en beschutte werkplaatsen strikt afgebakend in de regelgeving. De raad stelt vast dat de sector aangepaste tewerkstelling bereid is om zich te engageren op het vlak van een doelgroepverruiming, en hierbij haar expertise en know-how wil in zetten voor alle mensen die omwille van persoons- en/of maatschappijgebonden redenen, zonder aangepaste tewerkstelling niet, niet meer of nog niet terechtkunnen op de reguliere arbeidsmarkt. De sector aangepaste tewerkstelling stelt dat de praktijk aantoont dat de aanwezige expertise ook nuttig kan aangewend worden voor een breder doelpubliek dan nu is omschreven in de reglementering, nl. personen met een handicap volgens de VFSIPH-definitie, en laaggeschoolde langdurig werklozen, volgens de criteria omschreven in de SW-reglementering.

De raad erkent dat in de praktijk al heel wat vermenging bestaat, en dat ook andere risicogroepen met beperkte kansen op de arbeidsmarkt een meerwaarde kunnen ontlenen aan een tewerkstelling op maat in een beschermd milieu.

Voor de raad is het verruimen van de doelgroep van de sociale en beschutte tewerkstelling echter een discussie die ten gronde moet worden gevoerd en bovendien dient te worden gekaderd in het algemene arbeidsmarktbeleid en het beleid van evenredige arbeidsdeelname van kansengroepen. In dit kader verwijst de raad dan ook onder meer naar de werkzaamheden binnen de commissie Diversiteit, waar de operationalisering van het concept arbeidshandicap opgenomen is in het Jaarplan dat werd goedgekeurd op het Dagelijks Bestuur van 8 september 2004.

Als achtergrond bij deze discussie wil de raad wel herinneren aan het advies over het ontwerp van decreet tot oprichting van de VDAB. Hierin vraagt de raad dat er afdoende garanties worden gegeven dat de specifieke benaderingen naar de huidige doelgroep van personen met een handicap niet verdwijnen in het kader van de overheveling van het werkgelegenheidsbeleid m.b.t. personen met een handicap naar het beleidsdomein EWT (SERV-advies 16 februari 2004). Dit komt er dus op neer dat de financiële middelen die momenteel beschikbaar zijn voor de huidige doelgroepen, ook in de toekomst voor deze initiële doelgroepen moeten worden gereserveerd. Ook de huidige specifieke benadering naar deze doelgroep mag niet verdwijnen.